

שָׁאוֹלָה, דְּאַנְאָ גִּרְמִינָא לֵיה. וַתֹּוּ, דְּהַווִּינָא יַדַּע דְּאַחֲוִי סְגִינָן לֵיה, וְשַׁדְרָגָן לֵיה. וּרְמֹזֵן קָא רַמְיוֹן לֵיה.

אָמַר לֵיה רַבִּי יְהוּדָה, אַיְנוּ עֲגָלוֹת עַל פִּי פְּרֻעָה שֶׁדָּר לֹזֶן, דְּכַתִּיב וַיִּתְן לְהָם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי פְּרֻעָה.

אָמַר לֵיה, דְּיוֹקָא דְמַלָּה, דְּכַתִּיב וְאַתָּה צְוִיתָה זוֹאת עֲשֹׂו. וְאַתָּה צְוִיתָה דִּיְקָא, וּבְגִין פֶּה כַּתִּיב בָּה"א, מִשְׁמָעָה דִּיּוֹסֵף תָּבָע לֹזֶן, וּבְגִין פֶּה וַיִּתְן לְהָם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי פְּרֻעָה. וַיַּעֲקֹב לֹא אָתְקִים בְּמַלָּה, עד דְּחַמָּא לֹזֶן. דְּכַתִּיב, וַיַּרְא אֶת הַעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשַׁאת אֶתְהוֹן וַתְּחִי רוח יַעֲקֹב אֲבִיכֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בְּקָדְמִיתָא וַתְּחִי רוח יַעֲקֹב, וְלֹבֶתֶר וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רְבָב עַוד יוֹסֵף בְּנֵי חִי. אֶלָּא, בְּקָדְמִיתָא קָרֵי לֵיה אָוְרִיִּתָא יַעֲקֹב, בְּגִין שָׂוֹתְפִיתָא, דְּאִשְׁתְּתִפוֹ שְׁכִינָתָא בְּהַהְוָא חָרֵם, פֶּד אָזְדָּבָן יוֹסֵף. וַהֲשִׁתָּא דְשְׁכִינָתָא סְלִקָּא, כְּדִין אֵיתָה, וַתְּחִי רוח יַעֲקֹב אֲבִיכֶם, וְדֹא הַנוּ רָזָא דְשְׁכִינָתָא. וּבְתֶר דְּאֵיתָי קִיִּימָא בְּקִיּוֹמָא, (בְּגִין) כְּדִין דְּרָגָא דְלַעַילָא, אַתְעַבר לְגַבָּה, דְּרָגָא דְּאֵיתָו יִשְׂרָאֵל. (נ"א כְּדִין דְּרָגָא דְלַעַילָא, אַתְעַבר לְגַבָּה, וְאֵיתָו דְּרָגָא דִישָׂרָאֵל) מִפְּאָן, דְּדְרָגָא דְלַעַילָא לֹא אַתְעַבר לְעַילָא, עד דְּאַתְעַבר בְּקָדְמִיתָא לְתָתָא, דְּהָא הַכָּא וַתְּחִי רוח (דף ריא נ"א) יַעֲקֹב בְּקָדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאַת הַלִּילָה, בְּמִרְאַת כְּתִיבָה.
 פֶּא חִזִּי, וַיֹּזְבַּח זְבַחִים לְאֱלֹהִי אֲבִיו יְצָחָק,
 בְּקָדְמִיתָה. בָּגִין לְאַתְּעָרָא שְׁמַאֲלָא בְּרוֹזָא דְּרָחִימָנו. וְכַדִּין
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאַת הַלִּילָה, בְּהָאִי דְּרָגָא
 דְּקָאָמְרוֹן דָּאִיהִי מִרְאֹות הַלִּילָה.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהִי אֲבִיךָ, מַאי טָעַמָּא. בָּגִין דְּסֶטֶרָא
 דְּקָדוֹשָׁה דְּלָעִילָא, הַכִּי הוֹא. דָּהָא סֶטֶרָא
 דְּמָסָאָבָא, לֹא אָדַבֵּר שֶׁמְאָדְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוֹא, וְכֹל סֶטֶר
 דְּקָדוֹשָׁה אָדַבֵּר בְּשָׁמִיהָ. אָנֹכִי אַרְד עַמְּד מַצְרִימָה וְגוֹ,
 מִפְּאָן, דְּשִׁכְינַתָּא נַחַת עַמִּיהָ בְּגָלוֹתָא, וּבְכָל אַתָּר
 דְּיִשְׂרָאֵל אַתְּגָלוֹ, שִׁכְינַתָּא אַתְּגָלְיָא עַמְּהוֹן, וְהָא
 אַיְקָמוֹת.

פֶּא חִזִּי, כַּמָּה עֲגָלוֹת הָוּ. שִׁית. כַּמָּא דָאַת אָמֶר, (בְּמִדְבָּר
 ו) שְׁשׁ עֲגָלוֹת צָב. דָּבָר אַחֲר, שִׁיתִין הָוּ, וּכֹל אַרְזָא
 חֲדָא. בְּקָדְמִיתָה כְּתִיב בְּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף, וּלְבָסּוֹף
 אֲשֶׁר שָׁלַח פְּרֻעָה. אַלְאָ, כֹּלָהוּ דְּשָׁדָר יוֹסֵף, הָוּ
 בְּחַוּשְׁבָנָא כְּדָקָא חִזִּי. וְאַינְנוּ דְּשָׁדָר פְּרֻעָה יִתְּיר מַפְּיִיחָה,
 לֹא הָוּ בְּרוֹזָא דָא, וְלֹא הָוּ בְּחַוּשְׁבָנָא.

וְאַלְיִן וְאַלְיִן קָאָתִיף. בָּגִין כֵּה, אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף, אֲשֶׁר
 שָׁלַח פְּרֻעָה. וּבְדַיְקָנוּן יִשְׂרָאֵל מִן גָּלוֹתָא מָה
 כְּתִיב, (ישעה ס') וְהַבְּיאָו אֶת כָּל אֲחִיכֶם מִכָּל הָגּוּם מִנְחָה
 לְהָ וְגוֹ:

וְאַסּוֹר יוֹסֵף מִרְכְּבָתָו, רַבִּי יַצְחָק פָּתָח וְאָמַר, (יחזקאל א)
וְדָמוֹת עַל רַאשֵּׁי הַחַיָּה רַקְיעַ כְּעֵינֵן הַקְרָחַ הַגּוֹרָא
גְּטוּי עַל רַאשֵּׁי הַמְּלָמָעָה, הַאֲיַרְא אָוּקְמָוָה. אֲבָל תָּאִ
חוּי, אִית חַיָּה לְעֵיל מִן חַיָּה, וְאִית חַיָּה קְדִישָׁא דְקִיּוּמָא
עַל רִישׁ חַיּוֹתָא.

וְאִית חַיָּה עַלְאָה, לְעֵילָא עַל כָּל שָׂאָר חַיּוֹתָא, וְהָאֵי (נ"א)
וְאִית חַיָּה שְׁלָטָא עַל בָּלָהוּ. בְּגִין דְכָד הָאֵי חַיּוֹתָא
יְהָבָא וְנַהֲרָא לְכָלָהוּ, בְּדִין כָּלָהוּ נַטְלִין לְמַטְלָנוּ, וַיְהִיבַת
דָּא לְדָא, וְשְׁלָטָא דָא עַל דָּא.

וְאִית חַיּוֹתָא לְעֵילָא עַל תְּתָאִ, עַל שָׂאָר חַיּוֹתָא לְתְתָאִ,
וּכָלָהוּ אֶתְזֹנוּ מִגְּנָה, וְד' סְטָרִי דְעַלְמָא רְשִׁימִין בָּה.
אֲנָפֵין נְהִירֵין יְדִיעָן (דינין) לְכָל סְטָר, וְאֵיהָי שְׁלָטָא עַל ד'
סְטָרִי. וְהָא אָוּקְמָוָה, דְאַיְנוּ ג' לְסְטָר דָא, וְג' לְסְטָר דָא,
וּכְנוּ לְד' סְטָרֵין דְעַלְמָא.

(שםות ריב ע"א) וְאִית רַקְיעַ לְעֵיל מִן רַקְיעַ, וְהָאֵי רַקְיעַ
דְשְׁלָטָא עַלְיָהוּ, כָּלָהוּ מִסְתְּכָלָן לְגַבִּיהָ. מַה כְּתִיב,
(יחזקאל א) וְתַחַת הַרְקִיעַ כְּגַפְיָהָם יִשְׁרוֹת אַשָּׁה אֶל אֲחֹתָה
וְגַוּ. בְּגִין דְכָלָהוּ שְׁלָטִין עַל מַה דְאַתְפָּקָדָי, וְשְׁלִיחָוּ
דְקִוְסְטָא דְקוֹפְטָרָא בָּהָג.

וְאַיְנוּ לְכָל סְטָר תְּשֻׁהָ, (ט') לְד' סְטָרֵין דְעַלְמָא, וְאַיְנוּ
לְי'ו בְּחַוְשָׁבָנָא. וְכֵד מַתְחַבֵּרְנוּ כָּלָהוּ, אַתְעַבְּידָיו

רְשִׁימָא חֶדָא בְּרוֹזָא דְשֵׁמָא חֶדָא, בַּיחוֹדָא שְׁלִים כְּדָקְחָזִי. וּכְדָ מַתְתָּקְנִי לְגַבֵּי כְּרָסִיא, מָה כְּתִיב. וּמְמַעַל לְרַקְיעַ אֲשֶׁר עַל רַאשֵּׁם כְּמַרְאָה אַבָּן סְפִיר דְמוֹת כְּפֵסָא וְעַל דְמוֹת הַכְּפֵסָא דְמוֹת פְּמַרְאָה אָדָם עַלְיוֹ מִלְמַעַלָּה, וְהָא אָזְקִימָנָא (נ"א דְיוֹקָבָא) דְהָאִי אַבָּן טְבָא בְּכְרָסִיא דְקִיְמָא עַל ד' קִיְמָין, וְעַל הַהְוֵא כְּרָסִיא דְיוֹקָנָא דָאָדָם, לְאַתְחַבְּרָא בֵּיה בְּחֶדָא, וְלְאַתְבְּרָכָא בְּדָקָא יָאוֹת.

וּכְדָ אֲיהִי מַתְתָּקְנִא לְגַבֵּיהַ דָאָדָם, לְמַהֲוֵי כָּלָא רְתִיכָא (נ"א קְדִישָא, וּבְדִין בְּלָא רְתִיכָא) חֶדָא, לְהָאִי אָדָם. בְּדִין כְּתִיב, וְיַאֲסֹר יוֹסֵף מַרְכְּבָתוֹ דָא צְדִיק. וְיַעַל לְקַרְאָת יִשְׂרָאֵל אָבִיו גְּשָׁנָה. לְקַרְאָת יִשְׂרָאֵל, דָא רֹזָא דָאָדָם. גְּשָׁנָה, תְּקֻרּוּבָתָא חֶדָא, לְאַתְקֻרּוּבָא כְּחֶדָא, בְּקֻרְבָּנָא חֶדָא וְיַחְוֹדָא חֶדָא.

וַיְרָא אֵלָיו, דְכָד אַתְחָזִי שְׁמָא בְּסִירָא, בְּדִין נְהִיר סִירָא וְאַנְהִיר לְכָלָהו דְלִתְתָּא. וּבָנָן גְּגֻוָּנָא דָא, כָּל זְמָנָא דְקָדוֹשָה דְלַעַילָא שְׁרָא עַל מִקְדְּשָא דְלִתְתָּא, אַתְבָּהִיר בֵּי מִקְדְּשָא וְקִיְמָא בְשַׁלִימָותָה. וּכְדָ אַסְתָּלָק מִפְּיה וְאַתְחָרִיב בֵּי מִקְדְּשָא, בְּדִין, וַיַּבְךְ עַל צְנוּרָיו עוֹד. דְבָכוֹן כָּלָא עַל מִקְדְּשָא דְאַתְחָרִיב. עוֹד, מַאי עוֹד. דָא גְּלוּתָא בְתִרְאָה.

בְּדִין בַּיּוֹן דְחָמָא יַעֲקֹב וְאַסְתָּלָק דְהָא תְּקִינָא דְלִתְתָּא

אֲשַׁתְכַלְלָה כְּגֹונָה דְלִיעֵילָא, כְּדַיִן אָמֵר אֲמוֹתָה הַפָּעָם וְגוּ. כִּי עֲוֹדֶךָ חַי, דָא תְקִיַּמְתָ בְּרוֹזָא דְבָרִית קְדִישָׁא, (דָרָא ע"ב) דָא קְרִי חַי הַעוֹלָםִים, וּבְגִין כֵּךְ כִּי עֲוֹדֶךָ חַי. וְעַל דָא בְּקְדִמְתָא אָמֵר, רַב עֲוֹד יוֹסֵף בָּנֵי חַי, דָא צְטָרִיךְ ?מִיקָם בְּרוֹזָא דָחַי, וְהָא אָפָמֶר.

תָא חַזִי, מָה בְתִיב, וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרֻעה, אָמֵר רַבִי יוֹסֵף, פְּרֻעה אָפְעַל גַב דָא יְקָמוּתָה בְּרוֹזָא אַחֲרָא, סֶמֶךְ דָקָא סְמִכִּינוֹ בְעַלְמָא.

אָבָל תָא חַזִי, (שיר השירים א) לְסִוְתִּי בְּרַכְבִּי פְּרֻעה דְמִתִּיךְ רַעִיתִי, תָא חַזִי, אִית רְתִיכִין לְשִׁמְאָלָא בְּרוֹזָא דְסִטְרָא אַחֲרָא, וְאִית רְתִיכִין לִימִגְאָה בְּרוֹזָא דְלִיעֵילָא דְקְדוֹשָׁה, וְאַלְיִין לְקַבֵּל אַלְיִין. אַלְיִין דְרַחְמִי וְאַלְיִין דְדִינָא. וּכְדָ קָוִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבֵד דִינָא בְמִצְרָאִי, כָל דִינָא דְעַבִּיד, כְּהַהוּא גְּוֹנוֹנָה דָא יְבִינוֹן רְתִיכִין מִמְשָׁ, וּכְגֹונָה דִילִיה דְהַהוּא סְטָרָא מִמְשָׁ. מָה הַהוּא סְטָרָא (מִפְשָׁ) קְטִיל וְאָפִיק בְשִׁמְתִין, אָוֹף קָוִדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא עַבִּיד בְּהַהוּא גְּוֹנוֹנָה מִמְשָׁ. דְכַתִּיב, (שמות י) וַיַּהַרְגֵ ה' פָל בְכֹור, וּכְנַפְלָא בְמִצְרָים, בְּהַהוּא גְּוֹנוֹנָה מִמְשָׁ. וּבְגִין כֵּךְ דְמִתִּיךְ רַעִיתִי, כְּגֹונָה דִילָה מִמְשָׁ לְקַטְלָא. דְכַתִּיב, כִּי אָנִי ה' אָנִי הַוָּא וְלֹא אָחָר. וְלֹזְמָנָה דָא תִי מָה בְתִיב, (ישעיה סג) מֵי זֶה בָא מְאֹדָם חָמוֹץ בְגָדִים מִבָּצָרָה וְגוּ.

תֵּא חֹזֵי, מָה כִּתְיבָּ, וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ מִצְרָיִם בָּאָרֶץ
גּוֹשֵׁן וַיַּאֲחַזֵּוּ בָּהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. וַיַּאֲחַזֵּוּ בָּהּ,
אֲחַסְנָת עַלְמִין. וַיַּאֲחַזֵּוּ בָּהּ, דְּהָא לְהֻונָּ אֲתַחַזֵּי, כִּמֵּה
דָּאוּקָמוֹת. (ד"א ל"ג אמר רבי יוסף) וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד, וְדָאי, דְּהָא
צַעַרְאָ לֹא שְׁרָאת בָּהּוּ, וְקִיְּמִי בַּתְּפִנוֹקִי עַלְמָא, וּבְגִינַּן כֵּךְ
וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פרק וַיְחִי

(אמרו המגיהים מתוך הלשון ניכר שאינו מספר הוודאות (עד ויחי יעקב. רבי חייא פתח וכובי ברך רטוי ע"א) (והוא ניכר מתוך החושך. ולידינו כי הוא מדרש הנעלם ובלשון הקודש היה. והמתחכמים להתחלה שננו שפת אמת והפסידו כוונת והבנת המאמר כי לא ידעו ולא הבינו לעשות הלשון על מתוכנותו והנה יהיה בעניין כל מעין בדברי הספר החתום וכבר היינו משמעיתן אותו כי בעתקה שבא מצפה טוב"ב לא מצאנו אותו. אלא מפני הרואים שלא יתפארו علينا לאמור כי מלאכתנו חסירה הדפסנו אותו כאשר הוא ואין כה בידינו לתקן את אשר עותו)

וַיְחִי יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מִצְרָיִם
שְׁבַע עֲשָׂרָה שָׁנָה וְגַוּ.
אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, לְבָא תְּמָא
בְּנַבּוֹאָה, בְּמִצְרָיִם, דִּי הֻוּ
בְּנַוְהִי בְּכָמָה גָּלוֹן, עד הַכָּא
וְעַד עֲדָנָא דְקִיז מִשְׁיחָא.
וְלֹא מְטָא לְנַבּוֹאָה דְוִיחִי
אַלֵּא בְּמִצְרָיִם. וְהִיא
נַבּוֹאָתָא מַעֲלִיתָא,

מִדְאַת נְבִיאוֹ (ד"א לא אַתְּנַבְּיאוֹ)
אַתְּנַבְּיאוֹ דְכֹוֹתָה, וְלֹא מְטָא לְהֹ שָׁוֵם אַיְגִישׁ מִן בְּנֵי
נְבִיאָה, אַלֵּא הוּא וּמְשָׁה. בְּמִשָּׁה בְּתִיב, (שמות לא) כִּי לֹא
יְרַאַנִּי הָאָדָם וְחִי. בַּיְעָקָב כִּתְיב, וַיְחִי יַעֲקֹב. וַיְחִי,
נַבּוֹאָתָה דְנַחַתָּא מַאֲסִפְקָלְרִיאָה (מַאֲירַתָּא) דְנַחַרָא.

תֵּא חֹזֵי, מַה כִּתְיבָּ, וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ מִצְרָיִם בָּאָרֶץ
גּוֹשֵׁן וַיַּאֲחַזֵּוּ בָּהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מַאַד. וַיַּאֲחַזֵּוּ בָּהּ,
אֲחַסְנָת עַלְמִין. וַיַּאֲחַזֵּוּ בָּהּ, דְּהָא לְהֻונָּ אֲתַחַזֵּי, כִּמֵּה
דָּאוּקָמוֹת. (ד"א ל"ג אמר רבי יוסף) וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מַאַד, וְדָאי, דְּהָא
צַעֲרָא לֹא שְׁרָאָת בָּהּ, וְקִיְמִי בַּתְּפִנוֹקִי עַלְמָא, וּבְגִינַּן כֵּךְ
וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מַאַד. בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פרק וַיְחִי

(אמרו המגיהים מתוך הלשון ניכר שאינו מספר הוודאות (עד ויחי יעקב. רבי חייא פתח וכובי ברך רטוי ע"א) (זהior ניכר מתוך החושך. ולידינו כי הוא מדרש הנעלם ובלשון הקודש היה. והמתחכמים להתחלה שננו שפת אמרת והפסידו כונת והבנתה המאמר כי לא ידעו ולא הבינו לעשות הלשון על מתוכנותו והנה יהיה בעניין כל מעין בדברי הספר החתום וכבר היינו משמעיתן אותו כי בהעתקה שבא מצפה טוב"ב לא מצאנו אותו. אלא מפני הרואים שלא יתפארו علينا לומר כי מלאתנו חסра הדפסנו אותו כאשר הוא ואין כה בידינו לתקן את אשר עותו)

וַיְחִי יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מִצְרָיִם
שְׁבַע עֲשָׂרָה שָׁנָה וְגַוּ.
אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, לְבָא תְּמָא
בְּנַבּוֹאָה, בְּמִצְרָיִם, דִּי הֻזּוּ
בְּנַוְהִי בְּכָמָה גָּלְלוֹן, עד הַכָּא
וְעַד עֲדָנָא דְקִיז מִשְׁיחָא.
וְלֹא מְטָא לְנַבּוֹאָה דְוִיחִי
אֶלָּא בְּמִצְרָיִם. וְהִיא
נַבּוֹאָתָא מַעֲלִיתָא,

מִדְאַת נְבִיאוֹ (ד"א לא אַתְנְבִיאוֹ)
אַתְנְבִיאוֹ דְכֹוֹתָה, וְלֹא מְטָא לְהֹ שָׁוֵם אַיְגִישׁ מִן בְּנֵי
נְבִיאָה, אֶלָּא הוּא וּמְשָׁה. בְּמִשָּׁה בְּתִיב, (שמות לא) כִּי לֹא
יְרַאַנִּי הָאָדָם וְחִי. בַּיְעָקָב בְּתִיב, וַיְחִי יַעֲקֹב. וַיְחִי,
נַבּוֹאָתָה דְנַחַתָּא מַאֲסִפְקָלְרִיאָה (מַאֲירְתָּא) דְנַחַרָא.

בָּעֵי לְמִימֶר (חֲפֹץ הַהְיא הַהְיא בְּעִנְהָה) **נְבוֹאָן דְּגָלוֹתָא דְּעַרְעָן**.
לְבָנוֹהִי בָּאָרְעָא דְּכָבָעָן וּבָכָל אָרְעָא דְּאֲתֹותָבָה.
מְאָרָעָא דְּמִצְרָים הַהְיא תְּבִיר לְבִיהָה. **דְּכַתִּיב,** (בראשית מב) **כִּי יִשְׁשָׁבֵר בְּמִצְרָים.**

וְעַל דָּא מְטָא, **וַיְחִי יַעֲקֹב בְּמִצְרָים,** **וְלֹא הַהְיא חַדִּי.** (ס"א)
כִּי בָּאָרְעָא (דף ריב נ"א) **הַהְיא סְפִיקָן דְּעַמִּין,** **סְפִרְיָן**
דְּכּוֹרְסִי יָקָרָא. **וְלֹא מְטָא לְהָוֹן שֻׁוּם אִגְנִישׁ,** **לֹא מֵן עַלְּאָה**
וְלֹא מֵן תַּתָּאָה, **אַלְאָ חַיִ".** **וּרְזָא דָא,** **כִּי לֹא יְרַאַנִּי הָאָדָם**
וְחַי. **כִּמֵּה הַוָּא רְזָא עַלְּאָה בְּדָא קָרָא,** **וְאַנְנֵן חֶבְרִיאָה**
תִּמְיהִין עַלְּיִהְוֹ, **עַל וַיְחִי דְּכַרְיָר עַמִּיהָ יַעֲקֹב.** **הַהְיא לִיה**
לְמִימֶר קְמִי יִשְׂרָאֵל. **יִשְׂרָאֵל מִבֵּין,** **דְּכַתִּיב,** (ירמיה ב) **קָדְשָׁ**
יִשְׂרָאֵל לְהָרָאָה **רְאֵשֶׁת וְגוֹ.** (שמות ד) **בְּנֵי בְּכוֹרִי יִשְׂרָאֵל.** **רְבִי**
אַלְעֹזֶר בְּרִיה **דָּרְבִּי שְׁמַעוֹן אָמָר,** **וּכְיֵילְאָ אָמָר קָרָא,**
וַיִּמְפַר אֶת בְּכוֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב. (בראשית כה)

אָמָר רְבִי שְׁמַעוֹן אָבוֹה, **בְּעִידָּנָא דְּהָוֹן יִשְׂרָאֵל קָשִׁיטִין**
וּזְפָאַיִן וּעֲבָדִין זָכוֹ, **וְלֹא הַוָּוּ רְתִיתִין יִשְׂרָאֵל,** **אַלְאָ**
יַעֲקֹב לְחוֹדִיהָ. **בְּדִין טְבָאָן דְּעֲבָדִין,** **הַהְיא לְמַעַבָּד לְהָוֹן**
טְבָאָן סְגִיאַיִן דָא בְּדָא.

מְדַחְבּוֹ, **וְאַתְּגַלְיָאוּ עַל חֹבֵיהָן,** **וְעַל עֹזְבֵיהָן בִּישִׁין,**
לֹא הַוָּוּ סְבָלִין יִתְיִהָה, **דְּלֹא יְהֹוִיָּן לְעַלְמָא,**
בְּקִוְשָׁתָא עַל חֹבֵיהָן. **וְעַל דָּא אָתֵי מְכַלְתָּא דְּרַחְמִי**

וְדַיְנָא לְחוֹד, יִשְׂרָאֵל, וַיַּהֲבִית (ישראל יהבית) יִתְהֹן בָּאָרֶעָא גָּלוּתָהָן. יָאֹת בָּעֵי בָּרִי, אֲבָל אִינִישׁ מִסְתָּפֵל וַיְגַדֵּעַ יִתְיָה, יַעֲקֹב דָמְתָלָף עַם וַיְחִי, קָדֵשׁ. וְעַל דָנָא רְזָא אָמְרִין, יַעֲקֹב בָּחָר יִתְיָה סְפִירָא בְּכָורָסִי יִקְרָא.

רַבִּי שְׁמֻעוֹן פָּתָח וַיֹּאמֶר, (ישעיה נז) וְאֵת דָפָא וְשָׁפֵל רֹוחַ לְהַחִיוֹת רֹוחַ שְׁפָלִים וְלַהֲחִיוֹת לִבְנָדְפָאים. לִבְנָדְפָאים, דָא יַעֲקֹב. כַּמָּא דָא תַּאֲמֵר, תְּחֽוֹת מִן דָרְגָא נְחִיתָת עַלְוָה נְבִיאֵין בְּרָכָאָן בְּמִצְרָים. תְּנָא אָמֶר רַבִּי אָבָא, לְבָא חֶמְאָה, דַיַּעֲקֹב דְהֹהָה בְּמִצְרָים לִית נְבוֹאתָתָה מַעֲלִיוֹתָא. (ס"א דארעא סניאה) **ארעא סגיאָה.**

תָא חִזֵּי, לֹא זָכֵי לְבָרֵךְ לְחַד מְבָנוֹהָי, וְלֹא הוּה בִּידִיה רֹוחָה לְבָרֵךְ אֶלָּא בְּמִצְרָים, כַּד בְּרִיךְ יִתְהֹן בֶּל חַד וְחַד בְּרוֹזָא. וּרְזָא (בראשית מב) וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יִשְׁשָׁרֵר בְּמִצְרָים וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לְמַה תִּתְרָאָג. תָא חִזֵּי, דְלֹא אִתְיִהְבָת נְבוֹאתָה, אֶלָּא לְתַבִּירִי לְבָא. כַּמָּא דָא תַּאֲמֵר, (בראשית מב) רְדוֹ שְׁמָה וְשָׁבְרוֹ לְנוּ מַשְׁמָה וְנַחַתָּה וְלֹא בְמִותָּה.

אָמֶר רַבִּי יוֹסֵי, תְּחֽוֹת כְּרָסִי יִקְרָא קְדִישָׁא, יַעֲקֹב סְפִירָא, דָאֵיהִי מַכְלִתָּא דְדִינָא לְסִטְרִיהִ, אַתָּא אָמֶר, (בראשית לב) לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שְׁמֵךְ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שְׁרִית עַם אֱלֹהִים וְעַם אָנָשִׁים וְתוֹכָל. אַת מִשְׁכָח דַיַּעֲקֹב

חֹזֵא לְסֻטְרִיהַ מִכְילַתָּא דְּדִינָא, וַיְזֹרֶחֶת לוֹ הַשְּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר
עָבָר אֶת פְּנוּאֵל וְגֹו, וַרְזֹא דְּמַלָּה (ירמיה י) אֹוי לְנוּ כִּי פָנָה
הַיּוֹם כִּי יִגְטוּ צְלָלִי עַרְבָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כַּד אַתְגַּלְיָאוּ מִן יְרוּשָׁלָם, וְאַעֲדִיאוּ
תְּדִירָא, וְסָאִיב מִסְבָּאָה יִת הַיכְלָא. בַּעֲדָנָא הַהִיא
לֹא סּוּבְלַת מַלְכָוָתָא לִישְׂרָאֵל עַל חֽוּבִּיהָוּן, אֶלָּא יִשְׂרָאֵל.
בָּגִין דְּהִיא מַתְרִי גִּיסָּא, רַחְמִי וְדִינָא.

וּמְלָה דְּלָא יַעֲקֹב יָאָמֵר עוֹד שְׁמָךְ כִּי אָم יִשְׂרָאֵל, כַּד
אַתְפְּרִישׁ בְּסִבְירִיהָ. יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב עַלְאהָ דָא מִן
דָּא, וּבְגִינְהָוָן הוּא חִוְטָרָא דְּמַשָּׁה גַּלְיפָא מַתְרִין סְטוּרִי
מִשְׁמִימָה קְדִישָׁא, חַד רַחְמִי בְּדִינָא, וְחַד דִּינָא בְּדִינָא.
וַרְזֹא (במדבר כג) לֹא הַבֵּית אָוָן בַּיַּעֲקֹב וְלֹא רָאָה עַמְלָל
בְּיִשְׂרָאֵל, מִדְאָבָן בְּגִלוֹתָא, דְּחִיקָן בֵּין שְׁנָאי,
וְאִסְטָלִיקָת מַטְרוֹבִנִּיתָא מִן מַלְכָא, וְאִתְרְחִיקָת מַפִּיהָ, הוּא
יִשְׂרָיִ שְׁכִינָתָא בֵּיןָא וַיִּפְרְקִינָבָא. וַרְזֹא (ישעיה מד) כִּה אָמַר
הֶ' מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹואָלוּ הֶ' צְבָאות. וַיְחִי חִי, (ישעיה ס) כִּה
אָמַר הֶ' הַשְּׁמִים פְּסָאִי וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רְגָלִי.

בְּגִין עַלְאהָ, שְׁתַׁיְיִ רְגָלִי חִי, לִיְיִ רְבָתָא, יִיְיִ זְעִירָתָא,
חִי לְתִיו, וַיְיִלוּ, וַיְלִדָּ, הַדָּא הוּא דְּנִפְיקָ מַעַלְאהָ.
תְּחוֹת פְּרִסִּיה יִקְרָא, מַאֲבָן טָבָא בָּאָרֶץ מִצְרָיִם. הַיְיָנוּ
דְּכַתְּבָב, (ישעיה יט) וְנִגְפָּה הֶ' אֶת מִצְרִים וְגֹו, יִיְבָ פְּרִישָׁא.
(ישעיה כט) כִּי טַל אָוְרוֹת טַלְךָ אֶ' בָּגִין פְּרִישָׁא.

ובגין דא מתחלף כחדא, ב' פְּרִישָׁא גָּלוֹתָא, א' פְּרִישָׁא קָדְמִיתָא. פֶּא חָזֵי, מַאי דכְּתִיב, (ישעה ב) בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְגַלְכָה בָּאוֹר ה', בָּגָלוֹתָא, אַתָּוֹן דָּאַתָּגָזָר עַלְיהָן, עַל חָזְבִּיהָן, בְּקָנוּשְׁטָא בְּדִינָא הוּא, בָּאָוְרִיתָא תָּקְנִתָּא, וְתָפְקוֹן מִן חָמְרָא טִינָא, דָהִיא גָּלוֹתָא, וְתָהִכְוּ לְנִהְרָא דִי.

א' רְצֹנוֹ לֹוֶר בָּאָרֶץ, אַתְּצֵפִי אַתָּא בְּתִיגְנָא דְסִפְרָא דָאָוְרִיתָא. וְאַנוֹ אַתְּפְלִיג בָּאָרֶץ, בָּאָרֶץ אַתָּ מְשֻׁבָּח בְּתִיגְנָא דְסִפְרָא דָאָוְרִיתָא, ר"ץ מְתַלְפִין כְּחַדָּא גָּלוֹתָא. מַאי גָּלוֹתָא דְמַצְרָא. אַרְבָּע (דף ריב ע"ב) מַהָּ שְׁנִין הוּא אָמֶר לְאַבְרָהָם, דִיְהָא גָּלוֹתָא לְבָנָהִי בְּמַצְרָא, וּכְיָהִית מְנִיתָא יִתְהֹן, מַאֲתָן וְתָשְׁעֵין שְׁנִין הוּא.

פֶּא חָזֵי, וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן מַהָּה וְעַשְׂרֵנִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן פָּתָח וְאָמַר, (ישעה ח) הַבָּה הַעַלְמָה תְּרָה וַיּוֹלַךְתָּבֵן וְקָרָאת שְׁמוֹ עַמְבּוֹאָל, עַדְיִ וְלִידָה, דָאַתָּמְלִי לְגַלְיָיאָן, וְעַקְתָּן סְגִיאָין וְעַיְדָן בִּישִׁין. וְאַפְּ עַל גַּב דִּיהָו בְּאַלְיָין, מְטֻרְנוֹגִיתָא אַזְדְּעֹזָעָת וְאַתְּרַחְקָת מִן בְּעַלְהָ, תְּהָא עַמְבָּא בָּגָלוֹתָא, בֶּן מַהָּה וְעַשְׂרֵנִים תְּהָא גַּלוֹפָא דְאַתְּוֹסָף, יִתְּרַעֵי לִמְימָר וְהָהָה עַבְרָמָן גָּלוֹתָא מַהָּה וְעַשְׂרֵנִים, וַיְמַאֲתָן וְתָשְׁעֵין, הוּי אַרְבָּע מַהָּה שְׁבִין, וְלֹא אַתְּמַנִּי גָּלוֹתָא דִיְעָקָב, אַלְאָ מְדִמְתָּא יוֹסָף, (זהינו דא על גַּבְיוֹ דָא דָאַמְרָ וְמַעַת הַוּסָר

הַתְּמִיד וְלַתְּהַשְׁקֹז שָׁוּם וְגֹרוֹ).

וְיַהֲיֵה יְמִי יַעֲקֹב שְׁנִי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאֶרְבָּעִים וְמֵאת
שָׁבָה, הַכֹּא רֹזֵא בְּגִלוּתָא בְּמִינִיא, תְּקִונְתָּא יְהוֹן
בְּנִיא דְּאַתְגָּלִין בְּמַכְילָתָא דְּדִינָא תְּלִתָּא גְּלֻוּן. קְדֻמָּה
דְּמִצְרָאי, דְּאַתְמַתֵּל בְּשֶׁבַע שָׁנִין. רַבִּי חַיָּא פָּתָח וְאָמַר,
(שיר השירים ב) הַשְׁבָּעָתִי אַתָּכְם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָם בְּצָבָאות או
בְּאִילוֹת וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מִהְבָּא, (ירמיה לא) מַרְחֹק ה' גְּרָאָה לֵי
וְאַהֲבָת עָוָלָם אֲהַבְתִּיךְ וְגו'. הַכֹּא רֹזֵא בְּגִלוּתָא
תְּקִונְתָּא יְהוֹן בְּנוֹתֵי דִּישְׁרָאֵל. מַשְׂתְּרֵי גְּלִיָּה וִיתְרֵעֵי
לְמַיְמָר, יְהוֹן בְּנִיא קְדִישָׁא דְּאַתְגָּלְוּן עַל חֹבֵיהָ
בְּדִינָא, שְׁנִין סְגִיאַין יְהָא. (ויקרא כט) שֶׁבַע כְּחַטָּאתֵיכֶם,
(בראשית ד) כִּי שְׁבָעָתִים יוֹקִם קְיֻון, בְּגִלוּתָא קְדֻמָּה
דְּמִצְרָאי, דְּהִיא זַעַירָא.

תְּבִינִיא, גִּלוּתָא דְּשׁוֹפְטִים, דְּאַתְמַתֵּל לְאֶרְבָּעִים שְׁנִין,
בְּשֶׁבַע דְּאַיְגָהוּ סְגִיאֵי מְגִיה. תְּלִיתָא, גִּלוּתָא
דְּאָבָן בֵּיה אֲרִיכָא, דְּאַתְמַתֵּל לְמֵאה שְׁנִין, לְאֶרְבָּעִין
וְהִיּוּ דָא עַל גַּבֵּי עַלְאָה דְּאָמַר (דניאל יט) וְמַעַת הַוּסֶר
הַתְּמִיד וְלִתְתַּחַת שְׁקוּץ שׁוּמָם וְגו':

וְקִרְבוֹ יְמִי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת. רַבִּי חַזְקִיָּה אָמַר, חַמְאָ דָא
עֲקָתָא דְּגִלוּתָא דְּהָוֶה עַרְעָן לְבִנּוֹתֵי קָרְבָּא
אֲנָפְשִׁיה וְדִחְיקַת לְמִמְתָּא, לֹא אֲשַׁתָּאֵר חַי, בְּדַהֲוָה נְחִיתָ

מדרגין, בדיל חובייהו דישראל, לא נחית עמהון בגלוותא, זכאה חולקיהן, די לא נחית עמהון בגלוותא, אשთארן ביני עממייא, ואת אמרת (שעה נ) מدعو באתי ואין איש קראתי ואין עונגה. אין עונגה, לא ישראל, באתי ואין איש, לא שכינה. הקוצר קצהה ידי מפדות ואמ אין כי כח להציל חן בגערתי אחריב ים אשים בהרות מדבר. קויד שא בריך היא יהב חולקא ליישראל שלא ישנות רברבנאו אחרא בהון. נחתי לגלותא, שכינתא עמהון והוא רחיק ממטרוגיתא:

ויקרא לבנו ליעסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך, חקר ית בנוחי כליהן, ואמר להון, עקטנו סגיאין, בישין רברבין, חמית למייל לביריכון אשכחן רחמי עליאי.

ואי אתון בעאן למיפק מפל עקתה, קיימו לי, והבו ביבננא רבון עלמא ותעבדון קשות וдинא, ותהי באבהתכוון, ופקידי בכל דר ודר דיתתי בתיריכון, ואיתון בעאן לمعد הבי, תפkon מפל עקתה דיתתי עלייכון.

רבי שמעון אמר, (עמוס ה) והציגו בשער משפט أولי ייחנן ה' אלהי צבאות שאירת יוסף. (דאתקראיו בנוחי ישראל כליהן יוסף) ואיתעבדון הבי, לא תקברון חד מן ברי, אלא אתי תתובון לארעבון בשלה מא.

הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית כד) שָׁיִם נָא יְדָךְ תְּחַת יְרֵכִי,
מַהוּ יְדָךְ. פֶתַח וְאָמֵר, (תהלים מה) חֲגוֹר חַרְבָּךְ עַל יְרֵךְ
גָבָור הַוְדָךְ וְהַדָּרָךְ, סִיְפָא דְקָאֵי בָה חַסְד וְאַמְתָה, תְּרֵין
סְפִירָן סְפִירָן, וְלֹא שְׁבָקִין דָא לְדָא. וְעַל דָא אָמֵר, (תהלים
ט) חַסְד וְאַמְתָה יַקְדְּמוּ פְנֵיכֶד, (אייה ד) פְנֵי ה' חַלְקָם. וְאֵי הוּא
טְבָאָן בְּנוֹהָי, וְעַבְדָיו מַה דְקִיְימָו, לֹא מִית חַד מְבָנִיָּהוּ
בְמַצְרָאִי, דְכָל טָב וְטָב דְגֹזִיר שְׁמָא דְאַלְהָא עַל אַיְשָׂא,
לֹא הוּא אֶלָא עַל דִיהוֹן טְבִינָה. וְאֵי לֹא, לֹא. כַמָה דָאָמֵר
דוֹד, (מלכים א ב) לְמַעַן יַקְיִם ה' אֶת דְבָרוֹ אֲשֶׁר דָבַר עַלְיָה
לְאָמֵר אָם יִשְׁמְרוּ בְגִינַךְ אֶת דְרָכָם לְלַכְתָּה לְפָנֵי בְאַמְתָה. וְאֵי
לֹא, לֹא (מייתי ברקאנ דאָמֵר עַלְיהָן).

תָא חֹזֵי, כַמָה הוּא עַדִיַף רֹוחָא דָאָבָא מְרוֹיחָא דְבָרָא.
דְרוֹיחָא דָאָבָא הוּא רֹוחָא דְבָרָא, רֹוחָא מְרוֹיחָא
סְלִקָא. וְאֵי סִיעַת אָוִירָא אַחֲרָא בְרוֹחָא, לֹא נְפִיק שְׁלִים.
(דף ריג נ"א) דָהָא חָסֵר הוּא בְהָאֵי אָוִירָא. וְהִיּוֹ (ירמיה ב) פְרָה
לְמַד מְדַבֵּר בְאֹות נְפָשָׁה שְׁאָפָה רֹוִת.

תְּנָא, (וַיִּקְרָא ע"ה ע"ב, ע"ש כי שם בא כל העניין בשלמותו) רַב הַמְנוֹנָא
סְבָא אֹזֶל לְקַפּוֹטְקִיָא, עַל לְקַמְיִיהוּ רַב יִיסָא
סְבָא. אָמֵר לֵיה, בָמָאי עַסְקִיתָgo. וּוֹי לֵיה, וּוֹי לְנְפָשִׁיה. אֵי
אַשְׁתָלָף רֹוחָא דְמָסָאָבָא דְאַשְׁתָבָח עַמִּיה וְאוֹרִית לֵיה
לְבָרִיה. וְהָאֵי אִיהוּ דְקוֹדְשָׁא בָרִיךְ הוּא לִית לֵיה חֻולְקָא.

שָׁבֵיק לַיְהּ חֹלֶק אֲשֶׁר שָׁבֵיק לַיְהּ לְשִׁיצָה לַיְהּ לְעַלְמָא דָאָתִי. אָמֵר לַיְהּ, מְנָא לְךָ הָא. אָמֵר לַיְהּ, הַכָּא אֲוָלִיפְנָא, דָהָאִי יְרוֹתָא בִּישְׁתָּא, אַחֲסְבֵּין (אַחֲרֵי מוֹתָע ע"א) כְּלָהּוּ בְּנוֹי אֵי לֹא יִתְבוֹן, דָהָא לִיתְמַה קִיִּימָא קִמְּיָה תְּשׁוֹבָה. וְאַנְּאָהּ כְּבִי אֲוָלִיפְנָא, דָהָא אַסּוֹתָא דָא יְהֻבוּ לֵי זְמָנָא חָדָא, דָהָוִינָא רְשִׁים בָּאַנְפִּי, וַיְוָמָא חָדָהוִינָא אָזִיל בָּאַרְחָא וּעֲרָעָנָא בָּחָדָזְבָּא, וַעֲלָל יְדוּי אַתְעַבֵּר מְנָאִי הַהְוָא רְשִׁימָא. אָמֵר לַיְהּ מָה שְׁמָךְ, אָמֵר לַיְהּ אַלְעֹזֶר, וּקְרִינָא לַיְהּ אַלְעֹזֶר אַחֲרָא, אָמֵר לַיְהּ בְּרִיךְ רְחַמְּנָא דְּחַמְּנָא לְךָ, זְכָהּ חֹלֶק בְּעַלְמָא דִין, וּבְעַלְמָא דָאָתִי:

וַיֹּאמֶר הַשְׁבָּעָה לֵי וְגוּ. רַבִּי חֹזְקִיהּ פָּתָח וְאָמֵר, (ישעיה סב) נְשָׁבָע ה' בִּימִינְךָ וּבִזְרוּעָךָ, קִיִּים קִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִיפּוֹק לִיְשָׁרָאֵל מִן גָּלוֹתָא דְלָהּוֹן, וְדָא קִיִּים לָהּוֹן, קִיִּים, דָלָא יִשְׁבּוֹק לוֹן בָּאָרֶץ שְׁנָאֵיהּוֹן. (בראשית לט) וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עַלְהָה הַשְׁחָר וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁלַחְךָ כִּי אָמַר בְּרָכְתָּנוּ. מְאָן בְּרָכְתָּנוּ. יְהֻבָּלּוֹן גָּלוֹתָא, וּקִיִּים לוֹן דִיפּקָוּן מִנִּיהָ.

תָּנָא, זְמִינָן קִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבָרִיחָוֹן דִיְשָׁרָאֵל, דִיהּוֹן כָּל חָד וּחָד תְּחוֹת בְּרִסִּיהּ, וַיְהָוֹן מְעַלְיִין מִכָּל עַלְיאִי, בְּגִין דָא תְּשִׁבָּח וְא"ז אַרְיכָא. קִיִּים קִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁלְמָוֹתָא דָוּ דָרְ"א וּבְגִין שְׁתָא וַיִּשְׂתָּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל

ראש המטה. סגיד יִשְׂרָאֵל דָּלִילִי מִשְׁיחָא בְּסוֹף מְנִינָה
דָּא, וַתִּשְׁרֵי שְׁכִינַתָּא עַמְּהוֹן.

וַיְהִי אַחֲרַ הַדָּבָרִים הָאֶלְهָה וַיֹּאמֶר לַיּוֹסֵף הַבָּה אָבִיךְ חֹלֶה
וְגֹוֹן מִתְבִּיתִין, אָמַר רַבִּי חִזְקִיהָה, לֹא אַתָּא קָרָא
לְאַשְׁמוּעִין דְּעָבֵד, אַלְא אַתָּא קָרָא לְאַתְּיָא מַה דִּיְתָוִי
בְּסוֹף גָּלוּתָא, כֵּל אַלְיָן לְסֹוף מְנִינָה דְּאַתְּמָנִי. צְבִי
לִמְימָר דִּיְתָי מִשְׁיחָא, וַיִּמְאַלֵּה אָבוֹךְ דְּבָשְׁמִיא בְּהַיל
לְסֶבֶר אָפָר, סְפִינָן לְקֹצָא דְמִשְׁיחָא. יְהָא רַעֲוָא מִן אַלְהָה
דְּשָׁמִיא, דִּיסְבָּרְבִּיהָ דְּאָסְגִּיאָו בְּגָלוּתָא, וַיְמַדְּאַתְּנִשְׁיאָו
בְּהָוֹן, דְּבָשִׁי יִתְהַוּן קָוִידָשָׁא בְּרִיקָהוֹן בְּקָוָשָׁתָא.
כֵּד אַתָּא רַבִּי אָבָא אָמַר, לֹאוּ לְדָרְשָׁא קָא אַתִּינָא,
חַשּׁוֹב רֹזֵא דְּמִלְתָּא (בראשית ל) יוֹסֵף ה' לֵי בֵּן אַחֲרֵי
כְּדָפְרִישָׁנָא לְעַילָּה, הָאֵי שְׁמִיה קָדִישָׁא בְּיוֹסֵף, יְהָזָן
יֹאמֶר, הָא אָבוֹךְ מַאֲרִי עַלְמָא, דְּאַתִּי לְמַעַבֵּד טָבָא
לְבָרִיהָ, דִּיפְקוֹן מִן גָּלוּתָא דְּלָהּוֹן. וְאֵי אַתִּי לֹא רְעֵי
בְּקָוָשָׁתָה, רְבּוֹעָא יְדוֹעָד אַחֲד יַעֲבֵד יִתְהַ, וַיַּדְעֵי דִּתְיִתְבּוֹ
מְטֻרְבִּינִיתָא לְאַתְּרָא.

דְּאַבְּהַתָּנָא אַיְנוֹן רְתִיכִין דְּלָעִילָא, (בראשית י) וַיַּעַל
אֱלֹהִים מַעַל אֶבְרָהָם, אָבָהָן שָׂוֹקִי עַלְמָא,
(מיכה ז) תַּתְנַ אַמְּתָה לְיעַקְבָּן חֶסֶד לְאֶבְרָהָם, תַּנָּא דִּיְתָי
מִשְׁיחָא.

רַבֵּי יֹסֵי פָּתָח וְאָמַר, (וביריה ד) **וְהִיא יֹם אֶחָד הַוָּא יִדְעַלְהָ**, לא יומן ולא לילן והיה לעת ערבית יהיה אור. רוצחה למיימר, תריין מערעין בישין דאתן לבגניה למשהו בגלותא בארע שנאייהון, ולא ישטכיב בהונ, למה שנין סגיאין, על חובייהון בקושטא, הא כי יונח יתחון בארע שנאייהון. ויסב בניהו דארע להונ בישין אלין, וידבר להונ לארע טב בפירושא דקרה.

והוה תרי רברבון סגיאין מעלייאן הויה מטרקו תחות כריסי יקרא, דאפטורפא דישראל מכילתא חמישאה, بدיל דיהון בgalota כל עדנא הדין, וארע דבשי יתחון בארע שנאייהון.

והוא תרי מכילתון, בתריין ספין, נפק חדא ומיליל לקבל רבון עלמא, ויהיב ליה רשו דימילל כל מאן דבעי, וחזי בישראל מן גיסא חדא למגור בהונ בישראל, דיפקון מן גלויתא, בדיין אבהתהון. ומן גיסא אחריביא, רעה למגור עלייהון, بدיל חובייהון, דאמרו עליהו בישא סגיאה. הא ד' מכילתון, ולא הויה בהון מכילתא חמישאה אפטורפא דישראל, ומיללו כל דרעו. עד דמתא לוותהון מכילתא חמישאה, והוה בכריסי יקרא מן שמא קדיישא, ואמר על בוגניה דישראל טב, ולא הו רתין תריין מכילתון קמיהיתא

לִמְלָא קְפִיה, בְּדִין מִכְילָתָא חֲמִישָׁה דָאַתְמָתָל
לְלִילִיא, וְגַפְקָן לְבָהָרָא דְלָהּוֹן. וְעַל דָא פָתָח, וְהִיה יוֹם
אֶחָד הוּא יָדַע לְה' לֹא יוֹם וְלֹא לְלִילָה וְהִיה לְעַת עָרֵב
יְהִיה אֹור.

תְּנִינָא (בראשית א) וַיַּקְרָא אֱלֹהִים לֹאֹר יוֹם וְלַחַשָּׁךְ קָרָא
לְלִילָה, וְהִתְמַצֵּא אָמֵר וְחַשָּׁךְ עַל פְנֵי תְהוּם, וְקַשְׁיא
דִידִיה אֶדִידִיה. אַתָּא רַבִי אַלְעֹזֶר לְרַבִי שְׁמֻעוֹן אָבוֹי,
וְאָמַר לֵיה אָבָא מָאָרִי, מַאי דָא. אָמַר לֵיה, מִבְּרָא שִׁית
עַד ו' דָרוֹת בָּרָא יְדוֹד אֶחָד, צְבִי לִמְימָר, ו' דְשָׁמִיה,
יָהָב בְּיָה רִוְתְּחַכְמָה, עַד הַכָּא לֹא הוּה מְנֻדָּע מַהוּ חַשָּׁךְ.
קָם רַבִי אַלְעֹזֶר וְגַשְׁקָן יְדוֹי דָאָבוֹי.

קָם רַבִי אָבָא וְשָׁאל, מַאי חַשָּׁךְ. אָסְתָחָרוּ חַבְרִיא וְלֹא
מְטוּ מַאי דְשָׁאָלוּ, עַבְדָיו עַזְבָּדָא, וּמְטָא קָלָא מִן
קָדָם רְבּוֹן עַלְמָא, בְּהָאִי קָרָא, (איוב י) אָרֶץ עִיפְתָּה וְגוֹ'
צְלָמוֹת וְלֹא סְדָרִים, וְתוֹפֵעַ כְּמוֹ אָופָל, גִּיהְבָם מִקְמִי
דָאַתְבָּרִי עַלְמָא, הוּה גָנִיז לְרַשְׁיעִיא, וּוְיַהֲוֹן לְחַיְבִיא,
דִיהְוֹן כִּד יַעֲבִיד אֱלֹהָא יִת אָלִין, (ישעיה ס) בַּי הַפָּה הַחַשָּׁךְ
יַכְסֵה אָרֶץ וְעַרְפָל לְאוּמִים וְעַלְיִיךְ יַזְרָח יְיָ וּכְבָודָו עַלְיִיךְ
יַרְאָה. זְפָאָה חַוְלָקָהּוֹן דִיְשָׂרִיאָל, דַקְוִידָשָא בְּרִיךְ הוּא לֹא
בָּרָא יַהֲוֹן דָא, (מהליכים קמָה) אֲשֶׁרִי הַעַם שְׁפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הַעַם
שְׁיִי אֱלֹהִים:

וַיֹּאמֶר לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הָנֶה בֶּן־יְוָסִיף אֵלֶיךָ. רַبִּי יוֹסִי אמר, מלאכָא הוּא, דְּהֹוה עַתִּיד לְמִימֶר טָב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּד יִתְבּוּן לְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הָנוּ, בְּכָל עַקְתְּהֹזֵן, כִּד יִתְהַגֵּן קָצָא דְמִשְׁיחָא, בְּכָל עַקְתְּהֹזֵן הַתִּתְהַגֵּן עַל־הָזֵן, יִמְרוּן לְמִכְילָתָא בְּרִיךְ אָתִי לְזֹתָה, וַיַּתְפְּרֻקּוּן טָבָאֵי. זֶפְאָה חִוְלָקָהוּן דִישָׁרָאֵל, דָאַתְקָרִיאָו בְּנָוָי דְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הָנוּ, דָאַינְנוּ פְמַלְאָכִיא, (איוב לח) וַיַּרְיעַן כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הוּיָה מַאי.

תָא חַזִי, מְבִין שְׁקָרָא קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הָוּ לְיַעֲקֹב אַל אָת בְּעַלְאָה, וְאַנְא אָחָא בְּתַתְהָה, (נ"א את תהא בתתאה, וְאַנְא אָחָא בְּעַלְאָה), מַאי קָא מִירִי. (בראשית יז) וַיַּעַל אֱלֹהִים מִעַל אֶבְרָהָם, אַבְהָתָנוּ אַינְנוּ רַתִּיכָאָן דְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הָנוּ. תְּבִנָא, (מיכה ז) תְּתַנוּ אַמְתָה לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאֶבְרָהָם, הָא תְּרִין סְפִירָן, בְּתְרִין רַתִּיכָן, רַבְּרַבָּן עַלְאָן.

תְּלִיתָה יְצָחָק, מַאי (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יְצָחָק. וּבְגַין פַחַד יְצָחָק דְּהֹוה סְפִירָה, וְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הָנוּ דְהֹוה פְרָסִי יִקְרָא רַתִּיכָא עַלְאָה, וְסְפִירָה דְיְצָחָק הִיא מַעַלְאָה, מִפְרָשָׁא יִתְיַר מִכְלָ סְפִירָן דְאַבְהָתָה, הַדָּא הָוּ דְכִתְיבָה וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יְצָחָק.

רַבִּי אָבָא פָתָח וְאָמֶר, (בראשית לא) אֱלֹהִי אֶבְרָהָם וְאֱלֹהִי

בָּחֹור יִשְׁפְטו בֵּין־בָּנָיו אֱלֹהִי אֲבֵיכֶם, וַיִּשְׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד
אָבִיו יְצָחָק, מַהֲאֵיךְ קָרָא אֶת יְכִיל לְמַגְדָע דָא.
וַיִּתְחַזֵק יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבַע עַל הַמִּטְהָה, וַרְזֹא דָקָרָא, (דניאל יב)
בָּעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִכְאֵל הַשָּׁר הַגָּדוֹל הַעֲומֹד
עַל בְּנֵי עַמְךָ וְהַיְתָה עַת צָרָה. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר, דָא
גְבוּרַת יְהָא דִמְיכָאֵל רַבְּרַבָּא. וַיִּשְׁבַע עַל הַמִּטְהָה, כַּמָּה לֵיה
הַוָּה מִקְדָמָת דָנָא סְגִיד. לְמַאן הַוָּה סְגִיד, סְגִיד לְעַרְסָא,
הַוָּה עַרְסָא פְתִיחָא מִגְיָה. לְמַהוֹלְתָא הַוָּה סְגִיד, דָהָא הַוָּה
חַבִיבָא מִגְיָה.

(מלאכי ב) כי חָלֵל יְהוָה קָדְשָׁה אֲשֶׁר אָהָב וּבָעֵל בַת אֵל
נָכֶר, פָּד אָסְטָלָק זַיְוִיה מִגְיָה עַל חֹבֵיהּוֹן, לֹא הַוָּה
לֵיה לִמְיקָם קְמִיה, וְאַתְּרַבַת מְטֻרְבָנִיתָא מִן מְלָכָא, בְּדִיל
דָלָא יְכָלָא לְשִׁבְקָא לְה לְבָרָהָא בֵין עַמִּין לְמַקְטָלָהּוֹן,
וְהַוָּה בָּאָרְעָא קְדִישָׁא הוּא, בְּהָא דִיהּוֹן עַמִּין נַוְכְרָאֵין מִן
עַמִּיה. צְבִי לִמְימָר, עַל שְׁכִינַתָּא בְּגִינְיהּוֹן בְּגִלוּתָא,
וְעַדְנָא דָלָא הַוָּה בָּאָרְעָא, וְהַיָּא בָּאָרְעָע עַמִּיםִין, בְּזִוְא
דִיְשָׂרָאֵל, אָסְטָמָרוּ עַמְמִיא דִי בְּסַחְרְנִיהּוֹן.

תָּאָנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, תָּרִין רַבְּרַבִּין הַוָּה תְּחוֹת כְּרָסִי
יִקְרָא קְדִישָׁא, וְהָא בְּשִׁמְיָה חַד מָאֵני בְּעַרְסָא,
הַוָּה שְׁדִי אֲגוֹזָה דְהִכְלָא. וְהָא אָנָן בְּגִלוּתָא, לֹא
אָשְׁתָאָר בְּגִנָּא אֶלָא דָא דְבִינִי דְזִוְנִיה, וְהָא חַתוֹךְ מִן
שִׁמְיָה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

הַדָּא הוּא דְכִתְבֵּב, (שםותכג) הַפֶּה אֲנָכִי שׁוֹלֵחׁ מֵלָאָךְ לְפָנֵיךְ
לְשִׁמְרוֹךְ וְגֹו', לֹא לְמַלְאָה הַכִּי, אֶלָּא בְּעַלְמָא
דָּאַתִּי, כִּד פְּרִישָׁנָא בְּסֻטְרִין וְהִיא צוֹרִין בְּאַרְחָא, אֲנָא
שְׁרִינָא שְׁכִינָתָא בִּיגִיכּוֹן לְמַאֲרִיהוֹן בְּגִלוֹתָא וְהִיא גִּתְרָתָ
יַתְכוֹן, עד (דף ריד ע"א) דִתִּיתִי יַתְכוֹן לְאַרְעָכוֹן, כַּמָּה דְהַווֹּתָוֹן
מִקְדָּמָת דָּנָא. אֲשֶׁר הַכִּינּוֹתִי, מַוְתָּבֵן מִקְדָּמָת דָּנָא.

דָּא שְׁכִינָתָא מִן מַטְטוֹרוֹן. וְאַתְּרָבָת מִטְרוֹגִינִּתָא מִן
מַלְפָא, עד דִתִּיתִוב לְאַתְּרָהָא, וּרְזֹא (דברים ג') כִּי רַק
עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׂן נִשְׁאָר מִכָּתְרֵה רִרְפָּאִים הַגָּה עַרְשׁוֹ עַרְשׁ
בְּרֹזֶל הַלָּא הוּא בְּרַבָּת בְּנֵי עַמּוֹן, כִּד פְּרִישָׁנָא בְּאַתְּרָהָא.
וְאַרְחָא, דָּאַתְּמַתֵּל לְגִלוֹתָא, נִטְרָה יַתְהֹוֹן בְּגִלוֹתָא, עַל
עֲקָתָא דִתִּיתִי עַלְיכּוֹן, עד דִיִּיתִי וַיַּיְעַל יַתְכוֹן לְאַרְעָא,
דָקִים לְאַבְהָתַכוֹן דָאַתְּגַנְּטָרָת.

רַבִּי שְׁמַעַן פָּתַח וַיֹּאמֶר (רות ג') לִיְנִי הַלִּילָה וְהִיא בְּבָקָר אֶם
יִגְאַלְךְ טֹב יִגְאַל, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, שְׁלִיטָ רְחַמְּיָ עַל
דִּינָא. (בראשית א') וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ כִּי טֹב, טֹב וְאָוֹר
שְׁוִין, הַהְוָא מִבּוּעָי דְבָנָחָלִין, דְגַפְקָמָהוֹן יִמְאָה וְגַחְלָא
דְבָעַלְמָא.

תָּנָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעַן, זָמְנָא חַדָּא סְלִיקָנָא וְנַחַיתָנָא
לְאַנְהָרָא בְּמִבּוּעִי דְבָנָחָלִין, וְסְלִיק בְּתָרָא' רַבִּי
אָבָא. אָמַר לֵי, בָּמָאי עַסְקִיתָו. אָמְרִית לֵיה, בְּהָאִי קְרָא